

ARNHEMISCHE

Zaterdag

FRANKFORT, den 15den November.

Gisteren heeft men hier de tijding ontvangen, dat koning Karel X. het hoofd van den euderen stam der Bourbons, de Gortz, is overleden. Heden heeft men uit Weenen daarvan nader bericht. De genoemde vorst is op den 6 dezer gestorven. Het zal nu nader moeten blijken, of de hertog van Bordeaux, die tot dus verre altijd bij den koning was, thans aan zijne moeder, de hertogin van Berri, zal overgelaten worden, dan of hij bij den hertog van Angoulême blijven zal.

In Bohemen is een zekere M. Bilsman in den hoogen ouderdom van 115 jaar overleden. Als de zoon van eenen metselaar leerde en oefende hij dit beroep uit, trouwde eerst in zijn vijfde jaar, verwekte zeven kinderen, van welke er nog drie in leven zijn. Hij was van der jeugd af arbeidzaam, steeds opgeruimd, beminde de muziek en een glas brandewijn, zonder echter ooit beschonken te zijn geweest en bezocht gaarne, zelfs nog voor twee jaren, de gewone danspartijen in het dorp. Van gestake was hij klein en tenger. Zijn hoofd bleef tot aan het einde van zijn leven vol met laar bedekt. Tot aan zijn einde zijn volle geheugen behouden hebbende, verhaalde hij gaarne en getrouw vele gebeurtenissen, welke voor meer dan honderd jaren plaats hadden. In den laatste tijd verloor hij het gehoor en bijna het gezicht; doch ging gezond in de buurt rond, zijne spijsvertering bleef goed.

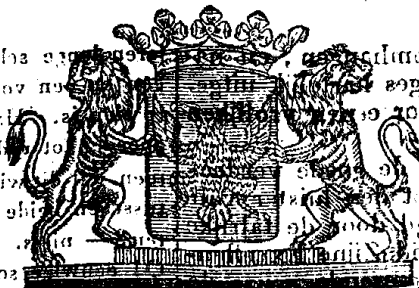
KEULEN, den 15den November.

De luchthol van 64 voet diameter, die met zijne drie reizigers voor weinige dagen bij Weilburg nedergedaald is, nadat dezelve in 19 uren de reis van Londen afgelegd had, trekt de aandacht van het publiek algemeen tot zich. De draagkracht van dezen bol behoort nogtans evenmin verbazing te verwekken, als zijne snelheid. Naar een nauwkeurige berekening, heeft namelijk een luchthol van 60 voet diameter eene draagkracht (met inbegrip van zijn eigen gewicht) van 3936 pond, en een van 70 voet diameter draagt op dezelfde wijze reeds 6126 pond. Bij deze getallen is eene opvulling met waterstofgas, op de gewone wijze bereid, aangenomen. De tegenwoordige luchtreiziger, de Engelschman Green, heeft reeds voor langen tijd gelukke proeven gedaan met lief wel eenigzins zwaardere, maar ook veel goedkoopere steenkoolgas. De snelheid, waarmee de luchtbollen dikwijls voortgedreven worden, is buitengemeen groot, doch laat zich uit den korten tijd, binnen welken zelfs matige winden eene groote ruimte doorloopen, zeer goed verklaren. De bol, waarmee Garnerin en de kapitein Sowdon in 1802 van Londen naar Colchester voeren, legde 17½ Duitse mijlen in een uur af. Robertsons bol te Hamburg doorliep bijna 10 Duitse mijlen in den zelfden tijd. Een luchthol, die den 16den December 1804 te Parijs opgelaten werd, viel den 17den December bij Rome neder, legde derhalve in 22 uren 291 lieues over de Alpen en Apenijnen af; dus met eene middelbare snelheid van 10 geographische mijlen in een uur. De strenge koude van de hoogere luchtstreek hebben reeds verscheidene luchtreizigers ondervonden. Bij de vaart van den graaf Zambecchi, welke dezelve te Bologna den 7den October 1803 in gezelschap van Grassetti en Andreoli ondernam, bereikte de bol zoodanige hoogte, dat de luchtreizigers geheel verkleumd en den graaf naderhand drie vingers moesten afgezet worden.

PARIS, den 15den November.

Men heeft hier sedert gisteren de tijding, dat Karel X. is overleden. Hij was den 9den October 1757 geboren en dus in zijn 80 jaar getreden. Zijn zoon, de hertog van Angoulême, is den 6den Augustus 1775 geboren en dus thans een en zestig jaar oud. De hertog van Berri is den 29sten September l. l. 16 jaar oud geworden.

De Quotidienne en de France, die de zaak van den euderen stam der Bourbons voorstaan, zijn heden met zwarte randen verschenen. De France behelst den volgenden brief: Gortz den 6den November 1836. Onze goede Koning, die voor twee dagen nog volmaakt gezond was, is dezen morgen om een uur overleden aan eene ziekte, welke eenige verschijnselen van de cholera opleverde, hoezeer het onmogelijk voorkomt dat hij alleen door deze ziekte zou zijn aangetast geworden in eene stad, waar men er anders geen spoor van ontdekt. Zijne laatste oogenblikken waren kalm en zonder smart; hij is den slaap des regtvaardigen ingeslapen, en naauwelijks heeft men het juiste oogenblik bespeurd, waarop hij deze wereld verliet om sijn volzalige eenwigheid in te treden. Z. M. heeft de sacramenten ontvangen met al den moed,



COURANT.

den 19 November.

die hem, door zijne godsvrucht en onderwerping, was eigen geworden. Te midernacht, veld, de 19de, in zijne kamer gevierd, en wij waren nog biddende voor het herstel zijner gezondheid, toen hij reeds in den Heer voortging met voor Frankrijk te bidden: niet, niet, niet!

« De dauphin en de dauphine waren tot het laatste oogenblik tegenwoordig bij zijn bed, als ook de jonge Prins en Prinses. Er zal overigens in de gesteldheid niets veranderd worden. Als ongenade van zijns vaders reuten, zal de dauphin hem vervangen in de zorgen en het bestuur, welke de hertog van Bordeaux en mademoiselle wegens hunnen jeugdigen ouderdom nog noodig hebben.

Weinige dagen voor dezen slag, deed Z. M. nog geliebte reizen te voet, groote wandelingen in de omstreken van Gortz. De heer van Clermont-Tonnerre, gewezen minister van oorlog, was Donderdag avond, daagsvoor St. Karel aangekomen, en bewonderde grootelijks den heerlijken ouderdom van dien vorst, dien hij gezonder, sterker en van een beter voorkomen aantrof, dan in 1830, sedert welk jaar hij Z. M. niet gezien had. Just's anderen daags na zijn feest openbaarde zich de ziekte, welke ontdekte de minnenden worst ontrukte. 's Konings gewone geneesheer, doctor Bougon, moent konstekennis van rokoorts waargenomen te hebben, maar een stads geneesheer beweert, dat het de cholera is. Niemand deelt hier echter zijn gevoelen, vermits die plaag Gortz of den omtrek nog niet bezocht heeft. Men schrijft Z. M. ziekte en dood aan eene verwaarloosde verkoudheid toe, welke in zulken hoogen ouderdom zoo gevaarlijk is. Sedert eenigen dagen voelde hij ongesteldheid in de ingewanden, maar sloeg er geen acht-gengog op.

Een der ochtendbladen meldt: Men verzekert ons, dat dadelijk na den dood des ouden Konings de hertog van Angoulême afstand heeft gedaan van zijne vermeende rechten op de Franse kroon, en den hertog van Bordeaux tot Koning van Frankrijk en Navarre uitgeroepen heeft.

— Omtrent de krijgsvruchtigen in Spanje heeft men heden goede andere berichten, dan een rapport van den generaal Rodil van den 4den dezer, meldende, dat hij dien dag voor het eerst weder tijding van den generaal Alai had ontvangen, en dat hij veel verder van denzelven verwijderd was, dan tot eene gewenschte vervolging van Gomez behoorde te zijn. Deze aanvoerder der Carlisten bevond zich te Toullo, had aldaar levensmiddelen opgeëischt, en scheen voornemens om door Andalusië naar La Mancha te ontkomen. De generaal Rodil vraagt kousen, schoenen en betaling van soldij voor zijne beide Divisies, daar anders de oorlog moeijelijk kan voortgezet worden.

— Men heeft berigt, dat te Lissabon eene tegenoverstelling is tot stand gebracht; dat de Koningin heeft verklaard, de constitutie van 1822 niet meer te erkennen, en die van don Pedro hersteld te hebben.

BATAVIA den 22sten Julij 1836.

Z. Exc. de gouverneur-generaal zal in deze maand eene inspectie-reis doen in de residentie Bantam, de afdeling Krawang, en in de residentie Cheribon, Tagal, Pekalongan en Banjoemas, waarvan openlijk kennis is gegeven, ten einde de belanghebbenden zich in dien tijd bij den heer eersten raad van Indië Goldaan zouden kunnen verzoegen.

— Op den 2den dezer, intel Dassech, (residentie Rembang), met het beste gevolg, van de timmerwerf van den scheepsbouwmeester H. Browne, van stapel geloopt, een prachtig gekoperd fregat-schip van 200 lasten, hetwelk de Hermine genaamd is geworden, en bestemd is, voor den handel naar China en den Oosterschen Archipel.

— Onder de luisterrijke feesten, welke de hoofdstad van Nederlands Indië van tijd tot tijd ziet geven, is er voorzeker geen, dat zoo veel algemeen bijval gevonden heeft, als dat, hetwelk door de Loge La Fidele Sincere op Zaterdag den 16den dezer, ter eere van het feest van St. Jan is gevierd.

De talrijke op Batavia aanwezige Vrijmetselaars en eene aanzienlijke vrouwen-schaar waren daartoe uitgeboden.

Nadat de bezigheden in den tempel afgekoopen en de St. Jans Loge gesloten was, werden de deuren op nieuw geopend en de dames onder eene gepaste muziek naar binnen geleid, waaraan eerst door den deputeerden Groot-Meester Nationaal, en daarna door den Meester der Loge hartelijk verwelkomd en toegesproken werd. Vervolgens werd deze aanzienlijke vrouwen-schaar tot aandenken op den 19den met lin-

Mogten de netheid en sierlijkheid van het gebouw, de goede verdeling en schoone verlichting het hunne toebrengen tot den lust van dit feest, het meest schier werd de luister verhoogd door de talrijke menigte feestgenooten; terwijl zij allen en inzonderheid Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, die op eene hoogst vereerende wijze de uitnoodiging tot bijwoning van hetzelfde had aangenomen, de meeste tevredenheid en belangstelling aan den dag legden.

AMSTERDAM, den 17ten November.

AMSTERDAM, den 17den November.

Einmalen der pruzen

Beurs van den 27 November.

Eenige weinige postjes. Centenrijke 5 pCt. metaaliek zijn a 90% en
af gedaan may 1890 tot 1891 met behoud van 10% op 1891

Goede raad aan de Noordische Moeders.

Maar inzonderheid hebben de Noordrſche Mogendheden den gemelden raad noodig. In het zuiden van ons werelddeel begint zekerlijk de anti-absolutiſtiſche geaſt, zich vrij hoog te verheffen en hoe langer hoe hooger, en kan zich ligt van Spanje en Portugal op nieuw in Italien en elders, daar het vuur alleen voor eenen tijd met geweld gesmoord doch niet geheel uitgedoofd is, verspreiden. Een klein luctje is er slechts nodig om het weder in vlammen te doen uitlaan. Dat de alleen-beerschende mogendheden, gelijk de Noordrſche, niet zonder belemmering kunnen aanzien en wel, met alle macht worden willen te keer gaan, is niet te verwonderen. Maar hoe? dit is de groote vraag. Als wij hun een goeden raad ſchuldig waren, zouden wij zeggen: houdt er u buiten, blijft ſtil in huis. Gij zijt magtig en groot genoeg, om daar vast en veiligheid te bewaren, of alle aanvallen van buiten af te weren. Het moech al Napoleons zijn, die het zal wel wagen, over twee proeven te treden. En Napoleons zijn er niet meer, noch zullen het ooit meer worden. Indien gij stilligjes de volken en vorsten in het nabijgelegen brandende zuiden, waar thans zoo veel staatkundige vuurwerke, bergen gevonden worden, onder elkander laat voortwoelen en wroeten, dan kunt gij misschien nog hoop hebben, dat zij zelven door de uitgeworpen ſteenen verpleeterd, of onder den lava-stroom bedolven worden. Maar indien gij onvoorzigtig genoeg zijt, om twee legers naar die verre en geſtate streken te laten optrekken, dan zijn de gevolgen onberekenbaar. Een algemeene oorlog, die tot nog toe met ſchiet en vliegwerk verhoed is, en, waar men zo bang voor ſchijnt te wezen (waarlijk met reden) zal dan onvermijdelijk

Enige Kennisgeving.

Eesen **BOUWHOF**, onder *Bemmel* gelegen, de
Vergert genaamd, bestaande uit een onlangs geheel nieuw
gebouwd **HUIS**, met **ACHTERHUIS** **SCHUUR**,
HOEF, **BOOMGAARD**, **BOUW** en **WEL**.
LANDEN samen groot ruim **25 Bunders**, breedte bij
billetten omschreven, en bij den **lazer** met de **hoogen in**
Massa, **gegragt**, op **15.00.00**.

Men is van meening op Donderdag den 24^{ten} November 1836, des voormiddags ten elf ure, voor de herberg van E. LOHMANN, op den Buitel-Singel te Amst.
hem, publiek, en gedeeltelijk op dag te verkoopen:

Onderscheidene Rijksoverheden, waaronder eenige

Men is van meening op Dingsdag den 22^{sten} November 1836, des nademiddags om 1 ure lefthize van den Kas-
teelen *W. J. B. R. S.* in den Houten Leeru te Ede-
laar in het openbaar op dag te verkopen 30 *Acoord Hollandsche*
K. O. E. H. E. N. L. S. mo. offic 1818 etc. *asmannebo* *thoo* *asgoi* *edilteavey*

Verkoop eener Weide onder Baak.
De W E I D E, Sectie G, No. 33, groot 5 Bunders en 80 Ellen genaamd de Steentamp belendende ten Noorden de Wigmond-
sche Beek, ten Oosten en Zuiden BARON VAN DER HEIJ-
DEN, en ten Westen de Wed. J. VAN TERS, thans in
gebruik bij J. A. CO. R. U. S. J. A. N. S. E. N. als Baak, zal pu-
blik worden verkocht in het Logement het Hof van Bantyn, te Ze-
venaar, onder genot van hoogveld.

De inzet zal zijn **Vrijdag, den 9den December 1836, en de**
toeslag Vrijdag, den 25sten van die maand, telkens voor middags
ten 11 uren.
 Inlichtingen zijn te bekomen bij den Notaris

[illegible]

De ondergsteekende heeft de eer zijnen hartelijken dank te betuigen voor de vleijendste en gunstige bewijzen die hij bij zijne eerste voorstelling van het *Arbainsch deinde* heeft publiek heeft mogen ondervinden. Zijne tweede *Representatie* zal op *Zaterdag den 19^{den} November 1836* plaats hebben, in de *Zaal van het Logement het Zwijnshoofd van den Heer S. A. N. D. E. R. S. I. E. B. E. N.* De aangaang des avonds ten 7 uren. Hij acht het overbodig iets tot zijne aanpruizing hier bij te voegen, maar belooft alles te zullen aanwenden om zijne geerde bezoekers eenen aangename avond te bezorgen. Op verzoek zal zijn Zoon *EDUARD BAMB- BERG* tusschen beide een *MARIA VAN CHIMAROVA*, en de Volksliederen zingen. De prijzen der plaatsen zijn; de Eerste Rang 99, en de tweede 60 cents. De plaatsen kunnen op den Speel- dag, aan gemeld Locaal, tegen betaling van 10 cents extra per plaats besproken worden.

P. S. Op Maandag den 2sten November, zal er nog eene derde en laatste Represen-
tatie plaats hebben, om my begelieded te
geven. De D. J. BAMBERG
Mechanicus aan de Hof van S. M.
den Koning der Nederlanden.

TE KOOP:
 Eenige zeer zware **PEPPELS**, en eenige **ACASIA-**
STAMMEN: te bevragen bij den Drukker dezer.

§ + + Een GEH U W D P E R S O O N, eene nette en
+ + vlugge hand schrijvende, de geheele nademiddagen ter
+ zijner dispositie overig hebbende, zag zich gaarne het zij
op een Kantoor of bij Particulieren voor dien tijd geplaatst; adres bij
den Boekhandelaar. J. Az. D O N J E R alhier.



STOOMBOOTEN
WILLEM DE EERSTE
EN
KONINGIN DER NEDERLANDEN.
Varende in het Beurt-veer tusſchen Nijmegen en Rotterdam; vice versa.

Aan het geëerd Reizend en Handeldrijvend Publiek wordt bekend gemaakt, dat de dagelijksche dienst tot en met den 20sten dezer maand zal worden voortgezet; en te beginnen met den 21sten tot nadere aankondiging op de navolgende dagen:

TE WETEN:

Van Nijmegen naar Rotterdam en 's Hage;
Iederen Zondag, Dinsdag en Donderdag, 's morgens ten 7 ure, en
Van Rotterdam naar Nijmegen:
Iederen Maandag, Woensdag en Vrijdag, 's morgens ten 6 ure.

THIEME Boekdrukker.